

ተነካኢቲ ሰባት ኣብ ንኡሳን-ዞባታቶም ክታበት ኢንፍሉዌንዛ ብነጻ ይወሃቦም።

ሕጂ መንግስቲ ተነካኢቲ ሰባት ኣብ ንኡስ-ዞባታቶም ክታበት ኢንፍሉዌንዛ ብነጻ ከምዝወሃቦም ይገብር ኣሎ። 50 ክሩነር ዝምብዝሑ ርእሰ-ብጽሒት ብምኽፋል እውን ኣብ እንዳ ቀዋሚ ሓኪምም ክኸተቡ ይኸእሉ እዮም። እቶም ርእሰ-ብጽሒት ምኽፋል ወዲአም ነጻ ወረቐት/frikort ዘለዎም ሰባት ከኣ ኣብ እንዳ ቀዋሚ ሓኪም እውን ብነጻ ክኸተቡ ይኸእሉ እዮም።

—ትካል ህዝባዊ ጥዕና ኣብ ርእሲ ኮቪድ-19 ብርቱዕ ኢንፍሉዌንዛን ቫይረስ-RSን ዝረአየሉ ወቕቲ ክመጽእ ተኸእሎታት ከምዘሎ ሓቢሮም ኣሎዉ። ስለዚ እዚ ወቕቲ ቅድሚ ምጅማሩ እቶም ተነካኢቲ ዝበሃሉ ሰባት ክኸተቡ ዝያዳ ኣገዳስነት ኣሎዎ። ስለዚ ብዝተኸእለ መጠን እቶም ከም ተነካኢቲ ዝቐጸሩ ቁልዑ ዘጠቓለለ ብዙሓት ክታበት ኢንፍሉዌንዛ ክኸተቡ ለበዋይ የመሓላልፍ ይብል ሚኒስትር ጥዕናን ክንክንን ቤንት ሀይዩ።

ተነካኢቲ ቁልዑ ብምኽንያት ኢንፍሉዌንዛ ኣብ ሆስፒታል ክኣትዉ ዘሎ ተኸእሎ ይልዕል። ኣብ ዝሓለፉ ዓመታት ነዚ ክታበት ዝተኸተቡዎ ቁልዑ ትሕቲ 20 ሚሊታዊት እዮም ኔሮም። ክታበት ናይ ምውሳድ ዕድል ከምዘሎ ሰብ ጽቡቕ ጌሩ ከምዝፈልጦ ክንገብር ክንክእል ኣለና። ሎሚ ዓመት በጺሕናዮ ዘለና ሓድሽ ኣፍልጦ ድማ ቅድሚ ግዜአም ዝውለዱ ቁልዑ እውን ክሳብ ሓሙሽተ ዓመት ዝመልኡ ነዚ ክታበት ክወስዱዎ ከም ዝግባእም ብወገኑ የዘኻኸር ሚኒስትር ሀይዩ።

ቅድሚ 2020 ተነካኢቲ ሰባት ካብ 175 ክሳብ 575 ክሩነር ብምኽፋል እዮም ኮሮና ኢንፍሉዌንዛ ዝኸተቡ ኔሮም። ልክዕ ክንደይ ይኸፍሉ ብዋጋ ኣኸተቡቲ ኢዮም ዝውስኑ ኔሩም። ኣብ 2020 ተነካኢቲ ሰባት ኣብ እንዳ ቀዋሚ ሓኪም 50 ክሩነር ብምኽፋል ወይ ነጻ ወረቐት ምስ ዝህልዎም ብነጻ ክኸተቡ መንግስቲ ኣፍቂዱ እዩ።

—ሎሚ ዓመት እዚ ፍታሕ እዚ ክሰፍሕ እዩ። ተነካኢቲ ሰባት ኣብ ንኡሳን-ዞባታቶም ነጻ ክታበት ከወሃቦም ዕድል ክኸፈተሎም እዩ። ተነካኢቲ ተሓከምቲ ኣብ እንዳ ቀዋሚ ሓኪም ብ50 ክሩነር ክኸተቡ ዘፍቅድ ፍታሕ ከም ዘለዎ ክቐጽል እዩ። እቶም ነጻ ወረቐት ዘለዎም እዚ ብነጻ ክኸነሎም እዩ ይብል ሀይዩ። ኣብቲ “ብተወሳኺ ተዳላውነት ዝተሰነየ ንቡር መዓልታዊ ህይወት” ንሲጋገረሉ እዋን ንኡሳን-ዞባታትና ኣብ ተዳሎ ንኸጸንሓ ንክታበት ኮሮና ምኽታብ ብርክት ዝበለ ዓቕምታት ክህልወን እዩ። እዚ ከኣ ንክታበት ኢንፍሉዌንዛ’ውን ክጠቕመና እዩ።

ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ ብፕሮግራም ክታበት ኢንፍሉዌንዛ ዝቐየድ ክታበት ድሉው ክኸውን እዩ። ንወቕቲ 2021/2022 ትካል ህዝባዊ ጥዕና 1.84 ሚልዮን ክታበታት ንተነካኢቲ ሰባትን ሰራሕተኛታትን ጥዕናን ክረክብ ክኢሉ ኣሎ። ካብዚ ድማ ኣስታት 241 000 ንሰራሕተኛታትን ጥዕና ተሓኪኡ ኣሎ። ምዚ እቲው ዝኾነ 40 000 ተደራቢ ክታበታት ውን ኣሎ።

ነቶም ብዕድመ አጸቢቆም ድፍኒ ዘበሉን ዝለዓለ ተነካእነት ዘለዎምን ዝዓለመ ይኹውን ኣሎ። ምስ 2020 ክነጻጸር ከሎ ኣጸቢቆ እዩ ወሲኹ ዘሎ፡ ሸዑ 1.2 ሚሊዮን ክታቦታት እዩ ተጠሊቡ ኔሩ። ናይ ሎሚ ዓመት ጠለብ ነቶም ክኸተቡ ንደልዮም 100 ሚሊታዊት ሸፋን ንሰራሕተኛታት ጥዕና ከኣ 75 ሚሊታዊት ሸፋን ክህልዎ እዩ።

—ኣብ ወቕቲ ቀውዒ ክታቦት ልዑል ቆላሕታ ክወሃቦ እዩ ዝብል ግምት ኣለና፡ ስለዚ ቀወምቲ ሓካይም ተሓከምቶም ኣብ ቤት-ጽሕፈቶም ክመጹ ከለዉ ንክኸተቡ ከተባብዑዎም ንትስፎ ይብል ሚኒስተር ቤንት ሀይዩ።

ምስ ተሓከምቲ ዝራኸቡ ሰራሕተኛታት ጥዕና፡ ኣለይቲ ሓሰማን ካልኣት ምስ ህይወት ዘለዎም ሓሰማታት ዝራኸቡን ክታቦት ብነጻ ክወሃቦም ዕድል ክኸፈቱሎም እዩ፡ ይኹን ደኣ እምበር ክታቦት ምውጋእ ዘኸትሎ ወጻኢታት ሕጂ ውን ወሃቢ ሰራሕ እዩ ክሸፍኖ ዘለዎ።

ቀወምቲ ሓካይም ክታቦት ንምውጋእ ገንዘብ ክኸፈሎም እዩ። ኣብ ኩነታት ሰራሕ ክልከፉ ዝኸእሉ ሰራሕተኛታት ከኣ ወሃቢ ሰራሕ ብዛዕባ ክታቦት ኢንፍሉዌንዛ ሓበሬታ ክህቦምን ወጻኢታት ክታቦት ክሸፍነሎምን ኣሎዎ። መስርሕ ምኽታብ ሰራሕተኛታት ጥዕና ኣገባብ ኣከፋፍልኡ ከምቲ ናይ ቅድም ዝነበሮ እዩ ክኸውን።

ሃገራዊ ቤት-ጽሕፈት ስታቲስቲክስ/SSB ናይ 2020/2021 ዘቕረበ ኣሃዛት ትንታኒታት ከምዘርእየና ዓሚ ልዕሊ 65 ዓመት ዝዕድሚኦም ሰባት ኣስታት 48 ሚሊታዊት ከምዝተኸተቡ እዩ። ሸዑ ሸፋን ክታቦት ኣብቶም ካልኣ ሕማም ዝነበሮም ኣረጋውያን ይልዕል ኔሩ፡ ኣብ ተነካእቲ ዝኾኑ ንኣሸቱ ግን ይትሕት ኔሩ።

እዞም ዝሰዕቡ ሰባት ከም ተነካእቲ ይምደቡ፡ ከምኡ'ውን ከቢድ ሕማም ክሕዞም ዘሎ ተኸእሎ ስለዝዛይድ ክታቦት ኢንፍሉዌንዛ ክወስዱ ንምሕጻኖም (ምሉእ ዝርዝር ኣብዚ ተመልከት፡ [på Folkehelseinstituttets sider/ገጻት ትካል ህዝባዊ ጥዕና](#)):

- ልዕሊ 65 ዓመት ዝዕድሚኦም ብምሉኡም
- ኣብ ሕክምናን መእለዩ ኣባይትን ዝቕመጡ
- ሕማማት ልብን ሳንቡእን፡ ሕማም ሸኮር፡ ጸገማት ጸላም ከብዲ ወይ ከብሊት፡ መትናዊ ሕማም፡ ዝተዳኸመ ዓቕምታት ምክልኻል ሰውነት (ንመቕርቦም እውን ዝምልከት ይኹውን)፡ ከምኡ'ውን ኣመና ጸገም ልዕሊ ከብደት ንዘለዎም ቁልዑን ዓባይትን ዝኣመስሉ ይኹኑ።
- ካብ 3 ክሳብ 6 በጽሒ ኣዋርሕ፡ ካብ 6 ክሳብ 9 በጽሒ ኣዋርሕ ጥኑሳን፡ ከምኡ'ውን ሕዳር ሕማም ዘለዎን ወይ ሰራሕተኛታት ጥዕና ዝኾናን ሰለስተ ኣዋርሕ ዘየሕለፉ ጥኑሳን ዝኹኑን።